

Rändestatistika 2020-2024

Euroopa Liidu ja kolmandate riikide kodanike* võimalused Eestisse sisenemiseks ja elamiseks

Euroopa Liidu kodanik ja tema perekonnaliige

Viibimis-õigus – kuni 3 kuud

Tähtajaline elamisõigus – kuni 5 aastat

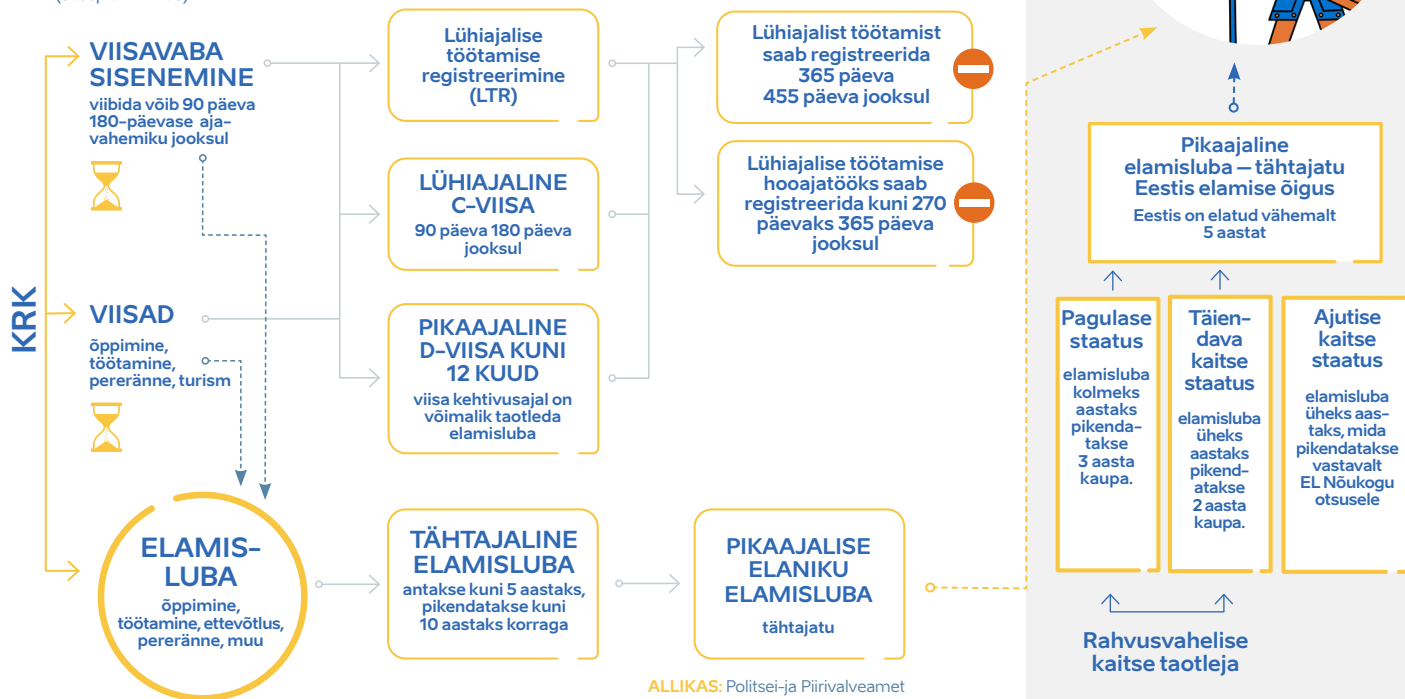

Alaline elamisõigus – tähtjatu

Eesti kodakondsus

* (edaspidi KRK-de)

Rändestatistika 2020-2024 ülevaatest leiab vastused järgmistele küsimustele:

- Missugune on Eesti rahvaarv, sisse- ja väljaränne ja rändesaldo?
- Kus välisriigis elab kõige enam Eesti kodanikke?
- Kellele, mis eesmärgil ja kui palju väljastati viisasid?
- Kui palju oli lühiajalise töötamise registreerimisi ja mis valdkondades?
- Kes ja mis põhjustel tulid Eestisse elama?
- Kuhu asusid välismaalased elama?
- Kellele anti pikaajalise elaniku elamisluba ja alaline elamisõigus?
- Kellele anti rahvusvahelist kaitset? Kui paljud said Eestis ajutist kaitset?
- Keda saadeti riigist välja?
- Kellest said Eesti kodanikud?
- Kellest said e-residendid?
- Kui paljud välismaalased osalesid kohanemisprogrammis?
- Ukrainlased Eestis, 2024. a ülevaade

Ülevaate koostas

Euroopa rändevõrgustiku Eesti kontaktpunkt

Kujundas PauPau Design

Rahastanud
Euroopa Liit

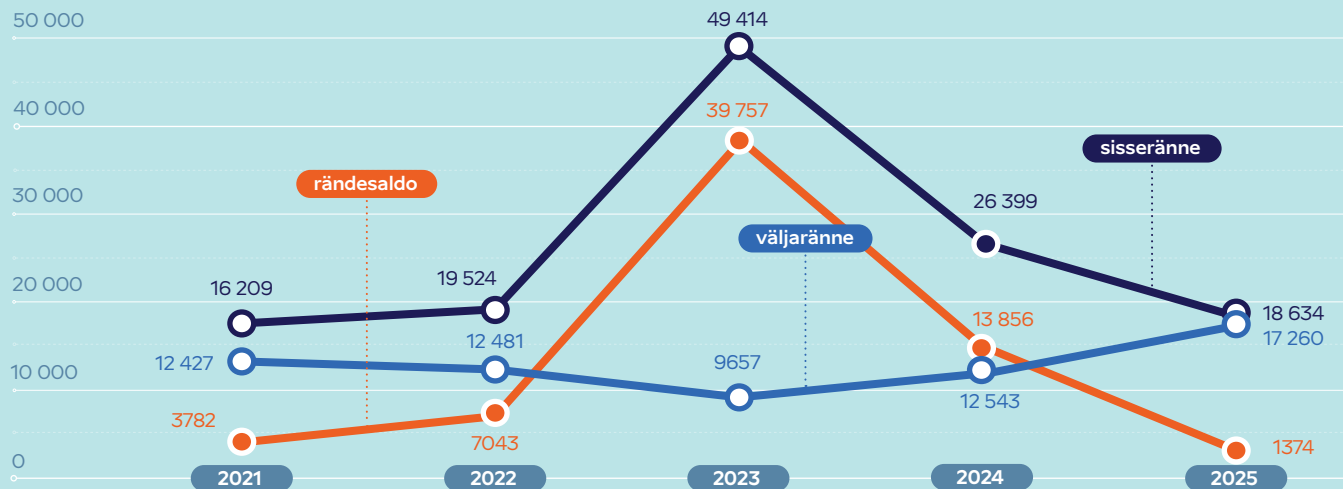

Euroopa rändevõrgustik

SISSEJUHATUS

Trükise eesmärk on anda ülevaade peamistest rändetrendidest Eestis aastatel 2020-2024 ning selgitada rände erinevaid tahkusi.

Rändesaldo (01.01.2025)

Rahvaarvu muutus

EESTI RAHVAARV

2021-2025 (01.01 seisuga)

Statistikaameti avaldatud andmetel oli Eesti rahvaarv 1. jaanuari 2025 seisuga **1 369 995**, mis on 0,34% vähem kui aasta tagasi. 2024. aastal sündis Eestis 9690 ja suri 15 756 inimest. 2024. aastal saabus Eestisse registreeritud rände alusel 18 634 ja siit lahkus 17 260 inimest, mis tähendab, et sisseränne ületas väljarännet 1374 inimese võrra. Samaselt 2023. aastaga vähenes 2024. a nii sündide (langus 11,5%) kui ka sisserändajate arv (langus 29%). Kui viimasel kahel aastal on positiivne rändesaldo suutnud erakordselt madalat sündide arvu kompenseerida, siis 2024. aastal kahanes ka rahvaarv tervikuna enam kui 4692 inimese võrra.

Alates 2022. aastast on suurenenud sisserände peamiseks põhjuseks Ukraina sõjapõgenike saabumine Eestisse. 2024. aastal olid sisserändajatest üle 7000 inimese ehk 38% Ukraina kodakondsusega. Ukraina kodanikke lahkus Eestist 3829.

Kus välisriigis elab kõige enam Eesti kodanikke?

Top 10 riiki (01.01.2025)

+	Soome	54 922
	Venemaa	18 925
	Ühendkuningriik	9815
	Saksamaa	5954
	USA	5531
	Rootsi	5178
	Kanada	3317
	Austraalia	3221
	Iirimaa	2434
	Norra	1844

ALLIKAS: Rahvastikuregister

Rahvastikuregistri andmetel elab välismaal 2025. aasta alguse seisuga **126 781** Eesti kodanikku, mis on 1,2% enam kui aasta varem. Välisministeeriumi hinnangul elab välismaal kuni 200 000 Eesti päritolu inimest.

Pikaajaline viisa (D-viisa) antakse Eestis viibimiseks kuni kaheteistkümneks järjestikuseks kuuks viibimisajaga kuni 365 päeva. Pikaajaline viisa on siseriiklik viisa, mis annab õiguse liikuda kogu Schengeni alal kuni 90 päeva 180 päeva jooksul.

Alates 2020. aastast saab välismaalane taotleda lühiajalist või pikaajalist viisat kaugtöö eesmärgil (nn diginomaadi viisat), kui välismaalase Eestis ajutise viibimise eesmärk on töökohustuste täitmine asukohast sõltumatult. 2024. aastal väljastati kaugtöö eesmärgil 100 pikaajalist viisat, mis on 33% vähem võrreldes aasta varasemaga, mil väljastati 149 diginomaadi viisat. Peamisteks diginomaadi viisa saajateks olid Ameerika Ühendriikide, Suurbritannia, Kanada, India ja Türgi kodanikud.

Eesti välja antud viisad aastatel (2020-2024)

Lühiajaline C-viisa

Pikajaline D-viisa

Eesti välja antud viisad (2024)

Lühiajalised (Schengeni viisad) C-viisad

Pikaajalised viisad D-viisad

ALLIKAS: Politsei- ja Piirivalveamet

Alates 2022. aastast on Eestis peamiseks piiriülese rände mõjutajaks olnud Venemaa Föderatsiooni kodanikele seatud piirangud ja sanktsioonid¹ seoses Ukrainas toimuva sõjaga. Kuna mitmed Eesti väliesindused on peatanud viisataotluste vastuvõtmise, siis väljastati ka 2024. aastal madal arv C-viisasid (8883 viisat, muutus võrreldes eelmise aastaga +0,1%). Rekordmadalaks jäi aga väljastatud D-viisade arv (5460 viisat, muutus võrreldes eelmise aastaga -19%).

Lühiajaliste viisade väljastamise top 5 (reise eesmärgi järgi, 2024)

Lähedaste
külastamine

Turism

Ärireis

Sport

Muu

Pikaajaliste viisade väljastamise top 5 (reise eesmärgi järgi, 2024)

Lühiajaline
töötamine

Õpingud

Lähedaste
külastamine

Äritegevus

Muu

ALLIKAS: Politsei- ja Piirivalveamet

¹ Venemaa sõja tõttu Ukrainas on alates 2022. aastast kehtestatud mitmed piirangud ja sanktsioonid, mis kehtisid ka 2024. aastal. 2022. a märtsist peatasid Eesti väliesindused Moskvast, Peterburist, Pihkvast ja Minskist ning välise teenuseosutaja viisakeskused Venemaa Föderatsioonis ja Valgevenes viisataotluste vastuvõtmise. Ka 2024. a jäid saatkonnad suletuks. 2022. a aprillis kehtestas Vabariigi Valitsus sanktsiooni Venemaa Föderatsiooni ja Valgevene kodanikele Eestis töötamise ja ettevõtluse piiramiseks. 2022. a septembrist jõustus Vabariigi Valitsuse korraldus, mis piirab ajutiselt Venemaa Föderatsiooni kodanike välispiiri ületamise lühiajalise viisaga. Alates 2023. a septembrist keelati välispiirilt Eestisse siseneda Venemaa numbrimärki kandvatel mootorsõidukitel, kuna need kuuluvad sanktsiooni kohaldamisalas.

LÜHIAJALINE TÖÖTAMINE

Välismaalased, kes viibivad Eestis ajutiselt (näiteks viisa või viisavabaduse alusel), võivad Eestis töötada, kui töötamise õigus tuleneb vahetult seadusest, välislepingust või on lühiajaline töötamine tööandja poolt Politsei- ja Piirivalveametis enne tööle asumist registreeritud. Ainult lühiajalise töötamise registreerimine, ilma seadusliku viibimisalusest, ei anna välismaalasele seaduslikku alust Eestis viibimiseks. Lühiajalise töötamise saab üldjuhul registreerida kuni 365 päevaks 455-päevase perioodi jooksul. Lühiajalise töötamise hooajatöökaks saab registreerida kuni 270 päevaks aasta jooksul.

Lühiajalise töötamise registreerimiste arv langes 2024. aastal võrreldes 2023. aastaga 24%. Selle peamiseks põhjusteks on Ukrainas toimuv sõda ja sellest tulenev olukorra muutus, aga ka Eesti majanduslangus. Nii on Ukraina kodanike osakaal lühiajalise töötamise registreerimistest aasta-aastalt vähenenud – 2021. aastal moodustasid Ukraina kodanikud lühiajaliste töötajate koguarvust 72%, 2022. aastal 47% ning 2023. ja 2024. aastal 30%.

Lühiajalise töötamise registreerimistest 76% väljastati meestele ja 24% naistele (võrreldes 2023. aastaga vähenes meeste osakaal 5%).

Lühiajalise töötamise registreerimiste arv hooajatöökaks langes võrreldes 2023. aastaga 17%.

Lühiajalise töötamise registreerimiste arv (2020–2024)

Lühiajalise töötamise registreerimiste top 5 kodakondsused (2024)

ALLIKAS: Politsei- ja Piirivalveamet

Valdkonnad, kuhu lühiajaline töötamine registreeriti, top 5 (2024)

ALLIKAS: Politsei- ja Piirivalveamet

KES JA MIS PÕHJUSTEL TULID EESTISSE ELAMA?

Tähtajaline elamisluba

on välismaalasele antav luba Eestis elamiseks kindlaks määratud tähtajani. Tähtajalise elamisloa võib anda välismaalasele elama asumiseks abikaasa või lähedase sugulase juurde, õppimiseks, töötamiseks või ettevõtluseks, erandjuhul ka kriminaalmenetluses osalemiseks, kaaluka riikliku huvi korral või välislepingu alusel. Lisaks võib välismaalasele, kes on Eestis elanud viie järjestikuse aasta

jooksul vähemalt kolm aastat, anda elamisloa püsivalt Eestisse elama asumiseks. Tähtajaline elamisluba kehtib kuni 5 aastat ja seda on võimalik pikendada kuni 10 aastaks.

2024. aastal välja antud esmakordsete tähtajaliste elamislubade² statistika näitab, et kõige rohkem anti välismaalastele elamislubasid töötamise eesmärgil, järgnesid pererände, õppimise ning ettevõtluse alusel Eestisse elama asumine.

² Esamakordselt välja antud tähtajaline elamisluba antakse isikule, kes taotleb Eesti elamisluba esimest korda.

Esmakordsed tähtajalised elamisload ja elamisõigused rändeliikide lõikes (2020-2024)

	2020	2021	2022	2023	2024	Mehed	Naised
Esmakordsed elamisload kokku	4710	6078	5989	4261	2868	1789	1079
Pereränne (abikaasa /lähedase sugulase juurde kokku)	1958	2642	2867	1686	1154	445	709
Elamisluba õppimiseks	533	1078	551	424	389	234	155
Töötamine	2089	2249	2463	2054	1235	1040	195
Elamisluba ettevõtluseks	111	106	85	85	71	56	15
Muu põhjus*	19	12	23	12	19	14	5

*Muu põhjus – kriminaalmenetluses osalemine ja välisleping

ALLIKAS: Politsei- ja Piirivalveamet

Esmakordsete tähtajaliste elamislubade koguarv langes 2024. aastal võrreldes 2023. aastaga 33%, mis oli olulisel määral mõjutatud kolmest peamisest aspektist. Esiteks Venemaa sõjast Ukrainas – kuna varasematel aastatel on suur osa elamisloa alusel Eestisse elama asujatest olnud Venemaa kodanikud, siis seoses Vabariigi Valitsuse kehtestatud sanktsioonidega on olnud piiratud nende kodanike Eestis lühiajaline töötamine ning tähtajalise elamisloa ja viisa taotlemine. Teiseks mõjutajaks oli Eesti majandus-

langus, mille kutsusid esile energia- ja toormehindade kriis ning Ukrainas toimuva sõja majandusmõju. Kolmandaks vahetasid paljud ukrainlased, kes enne moodustasid suurema osa töörändest, elamisloa alust ning taotlesid nüüd rahvusvahelist kaitset.

Nii langes elamislubade arv kõikide elamisloa aluste lõikes – pererändes -31%, töörändes -40%, õpirändes -8%, ettevõtluse alusel -16%.

Esmakordsed tähtajalised elamisload ja top 5 kodakondsused rändeliikide lõikes (2024)

Tähtajalised elamisload kokku

 Ukraina	552
 India	268
 Venemaa	218
 Türgi	157
 Aserbaidžaan	108
KOKKU	2868

Elamisluba töötamiseks

 Ukraina	
 India	
 Usbekistan	
 Filipiinid	
 Moldova	
KOKKU	1235

Pereränne (abikaasa/lähedase sugulase juurde)

 Venemaa	
 Ukraina	
 India	
 Türgi	
 Nigeeria	
KOKKU	1154

Elamisluba õppimiseks

 Pakistan	
 Hiina	
 Aserbaidžaan	
 India	
 USA	
KOKKU	389

Elamisluba ettevõtluseks

 Türgi	
 Iraan	
 Hiina	
 Ukraina	
 USA	
KOKKU	71

TÖÖRÄNNE

2024. aastal langes töötamiseks väljastatud esmakordse tähtajalise elamisloa saajate arv võrreldes 2023. aastaga rekordiliselt 40%, seejuures langes tippspetsialistina töötamiseks väljastatud elamislubade arv 47% ja iduettevõttes töötamiseks väljastatud elamislubade arv 84 %.

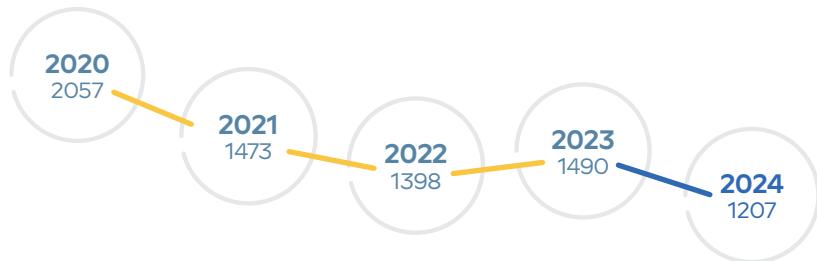
Alates 2023. aastast saab taotleda tähtajalist elamisluba lühiajaliseks töötamiseks, mille kehtivusaeg on kuni 2 aastat. Seda elamisluba saab taotleda tingimustel, et välismaalane on eelnevalt töötanud 9 kuud lühiajalise töötamise registreerimisealusel, töötamine jätkub samatööandjajuures ning tööandja on tõendanud oma maksusaldusväarsust. Elamisloale ei rakendu sissepääsu piirarv. 2024. aastal väljastati 65 elamisluba lühiajaliseks töötamiseks, mis on 76% vähem kui aasta varem. Top 3 kodakondsused olid Ukraina (12), Usbekistan (9) ja Filipiinid (8).

Esmakordsed tähtajalised elamisload töötamiseks, töötamise liikide lõikes (2022-2024)

Tööränne	2022	2023	2024
Üldkorras	1267	1155	783
Tippspetsialist	645	320	170
Iduettevõttes töötamine	345	116	18
Ekspert/nõustaja/ konsultant	81	33	40
Teaduslik tegevus/ õppejõud	40	34	34
Eraõigusliku juriidilise isiku juhtorgani liige	6	10	17
Sportlane/treener/ kohtunik	9	26	15
EL sinine kaart	18	10	13
Vaimulik/munk/nunn	17	34	22
Loominguline töötaja	7	8	17
Õpetaja	10	4	12
Lühiajaline töötamine		273	65
Töötamine kasvuettevõttes		12	23
Muu	18	19	6
KOKKU	2463	2054	1235

ALLIKAS: Politsei- ja Piirivalveamet

Püsivalt Eestisse elama asumiseks välja antud tähtajalised elamisload (2020-2024)

ALLIKAS: Politsei- ja Piirivalveamet

785
2024

422
2024

Püsivalt Eestisse elama asumiseks välja antud elamislubade arv langes 2024. aastal võrreldes 2023. aastaga 19%. 2024. aastal olid elamisloa saajatest 65% mehed ja 35% naised.

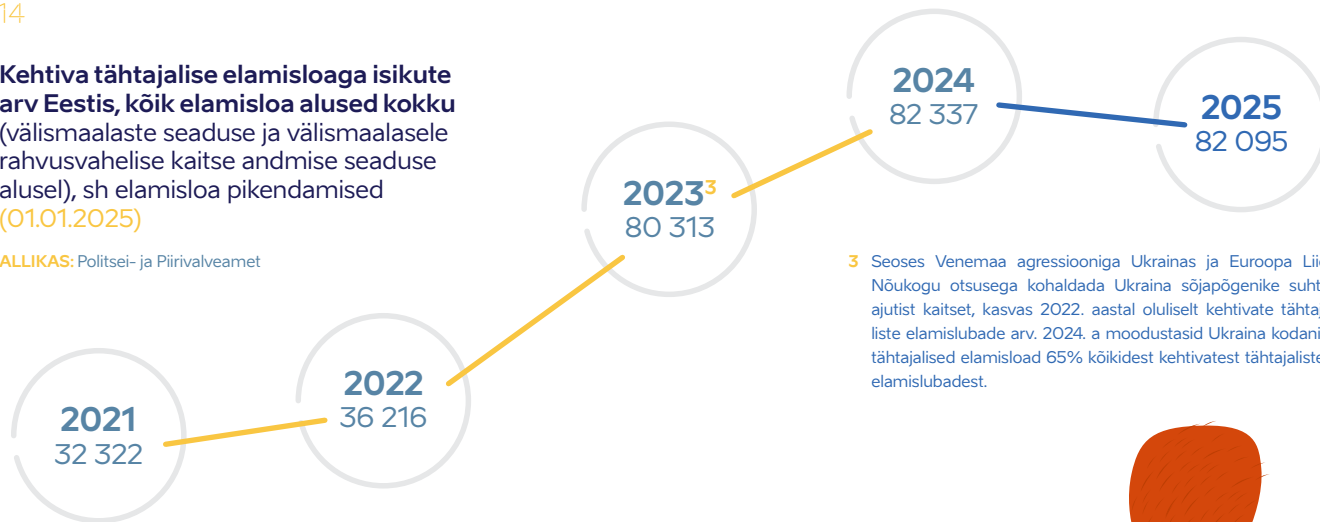
PÜSIVALT EESTISSE ELAMA ASUMINE

Alates 2016. aastast on võimalik taotleda elamisluba püsivalt Eestisse elama asumiseks. Sellel alusel saab elamisluba taotleda välismaalane, kes on viie järjestikuse aasta jooksul vähemalt kolm aastat elanud Eestis, kes on Eestis hästi kohanenud ning kelle Eestisse elama jäämine on kooskõlas avalike huvidega. Tähtajaline elamisluba püsivalt Eestisse elama asumiseks kehtib kuni 5 aastat ja seda on võimalik pikendada kuni 10 aastaks.

Kehtiva tähtajalise elamisloaga isikute arv Eestis, kõik elamisloa alused kokku (välismaalaste seaduse ja välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse alusel), sh elamisloa pikendamised (01.01.2025)

ALLIKAS: Politsei- ja Piirivalveamet

³ Seoses Venemaa agressiooniga Ukrainas ja Euroopa Liidu Nõukogu otsusega kohaldada Ukraina sõjapõgenike suhtes ajutist kaitset, kasvas 2022. aastal oluliselt kehtivate tähtajaliste elamislubade arv. 2024. a moodustasid Ukraina kodanike tähtajalised elamisload 65% kõikidest kehtivatest tähtajalistest elamislubadest.

Kehtiva tähtajalise elamisloaga isikute arv kodakondsuste lõikes, top 5 (01.01.2025)

 Ukraina	53 222
 Venemaa	8722
 Määratlemata kodakondsus	3024
 India	1868
 Valgevene	1654
KOKKU	82 095

ALLIKAS: Politsei- ja Piirivalveamet

EL-I KODANIKU JA TEMA PERELIIKME TÄHTAJALINE ELAMISÕIGUS

Euroopa Liidu kodanik omandab tähtajalise elamisõiguse kuni 5 aastaks, kui ta registreerib oma elukoha rahvastikuregistris. Tähtajaline elamisõigus pikeneb automaatselt 5 aastaks, kui Euroopa Liidu kodaniku elukoht on jätkuvalt Eestis registreeritud.

Euroopa Liidu kodaniku pereliikmed, kes on kolmanda riigi kodanikud⁴ ja soovivad Eestis elada, peavad taotleva tähtajalist elamisõigust ja selle pikendamist. Nende puhul ei piisa ainult oma elukoha registreerimisest rahvastikuregistris.

Euroopa Liidu kodanikul ja temaga koos viibival perekonnaliikmel on õigus Eestis viibida kehtiva isikut tõendava dokumendi alusel kuni 3 kuud elamisõigust registreerimata ja taotlemata.

Kehtiva EL-i kodaniku tähtajalise elamisõigusega isikute arv (01.01.2025)

Kehtiva EL-i kodaniku pereliikme tähtajalise elamisõigusega inimeste arv (01.01.2025)

ALLIKAS: Rahvastikuregister

⁴ Kolmanda riigi kodanik on välismaalane, kes on muu riigi kui Euroopa Liidu liikmesriigi, Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigi või Šveitsi Konföderatsiooni kodanik. Alates 2021. aastast on kolmanda riigi kodanik ka Suurbritannia kodanik.

Elukoha esmakordselt registreerinud EL-i kodanike arv kodakondsuste lõikes, top 5
(31.12.2024)

 Saksamaa	499
 Soome	417
 Läti	396
 Prantsusmaa	345
 Hispaania	222
KOKKU	3085

ALLIKAS: Rahvastikuregister

Kehtiva EL-i kodaniku tähtajalise elamisõigusega isikute arv kodakondsuste lõikes, top 5
(01.01.2025)

 Soome	5357
 Läti	3588
 Saksamaa	2518
 Prantsusmaa	1778
 Itaalia	1507
KOKKU	23 093

ALLIKAS: Rahvastikuregister

Kehtiva EL-i kodaniku pereliikme tähtajalise elamisõigusega isikute arv kodakondsuste lõikes, top 5
(01.01.2025)

 Venemaa	184
 Ukraina	76
 Moldova	37
 Brasiilia	32
 Määratlemata kodakondsus	24
KOKKU	583

ALLIKAS: Politsei- ja Piirivalveamet

EL-i kodanike pereliikme tähtajalise elamisõiguse arv kodakondsuste lõikes, top 5
(31.12.2024)

 Venemaa	24
 Ukraina	14
 Brasiilia	9
 Moldova	8
 Suurbritannia	8
KOKKU	113

ALLIKAS: Politsei- ja Piirivalveamet

PIKAAJALISE ELANIKU ELAMISLUBA

Pikaajalise elaniku elamisluba on tähtjatu elamisluba, mida saavad taotleda kolmandate riikide kodanikud, kui nad on elanud Eestis elamisloa alusel vähemalt viis aastat, omavad kehtivat tähtjalist elamisluba ja püsivat legaalsset sissetulekut ning on kindlustatud, elukoha registreerinud ja oskavad eesti keelt vähemalt B1-tasemel.

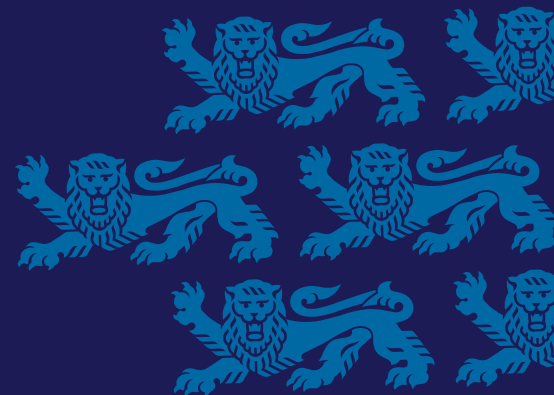
2024. aastal oli kehtiva pikaajalise elamisloa saajate hulgas enim Venemaa Föderatsiooni ja määratlemata kodakondsusega isikuid. Enim oli elamisloaga isikuid vanusegrupis 60–79 (57 882 kehtivat luba) ja 40–59 (45 481 kehtivat luba). Kõige vähem aga vanusegrupis 0–19 (6520 kehtivat luba).

Määratlemata kodakondsusega isikud (nn halli passi omanikud) on isikud, kes on asunud Eestisse elama enne 01.07.1990 ja elavad jätkuvalt Eestis. Määratlemata kodakondsusega isikute arv, kellel on pikaajaline elamisluba, on aasta-aastalt vähenenud (127 318 isikult 2004. aastal 60 857 isikuni 2024. aastal). Lisaks elab Eestis 2024. aasta seisuga 3024 kehtiva tähtjalise elamisloaga määratlemata kodakondsusega isikut, kelle arv on samuti langustrendis (võrdluseks, et 2004. a oli tähtajalise elamisloaga määratlemata kodakondsusega isikute arv 27 029). Määratlemata kodakondsusega isikute arvu vähenemise peamisteks põhjusteks on kas isiku surm või Eesti /mõne teise riigi kodakondsuse omandamine.

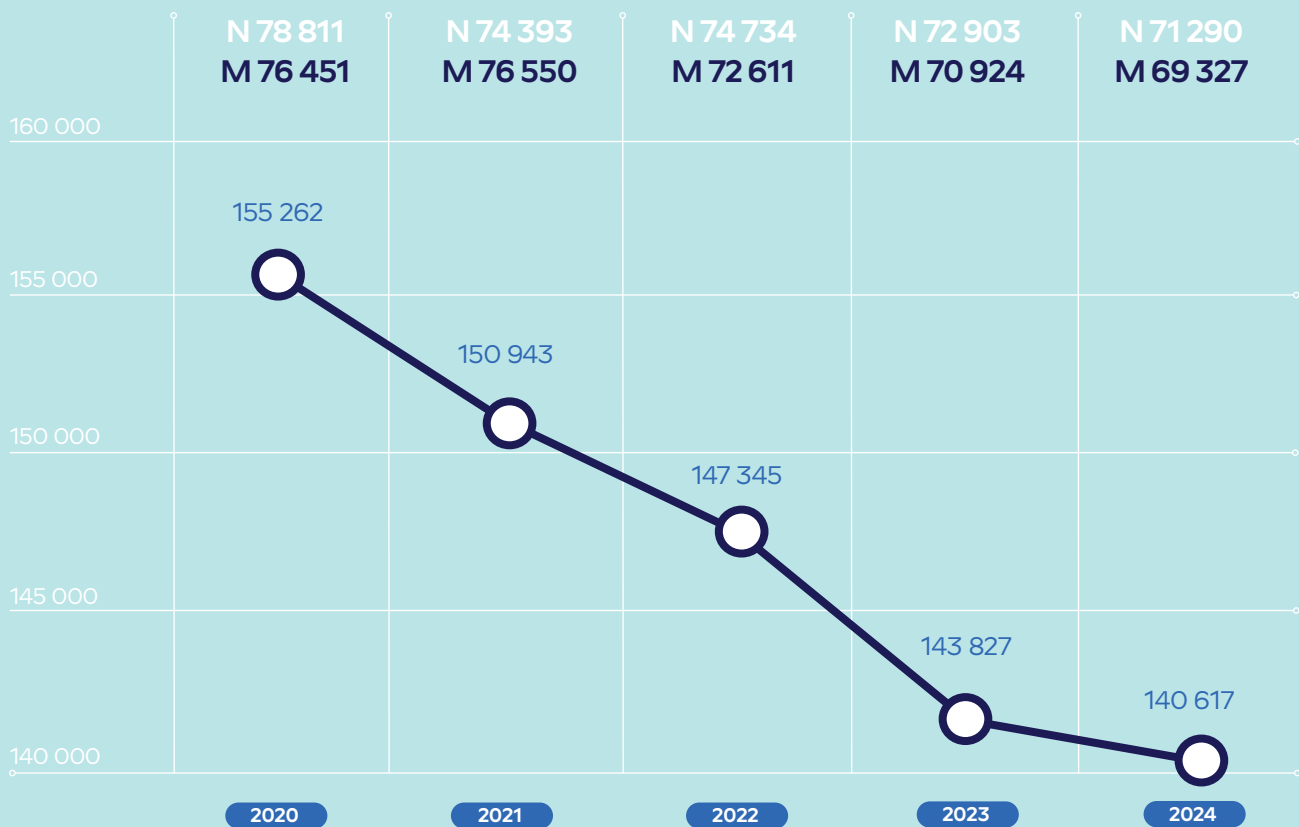
Kehtiva pikaajalise elaniku elamisloaga isikute arv kodakondsuste lõikes, top 5 (31.12.2024)

 Venemaa	72 327
 Määratlemata kodakondsus	60 857
 Ukraina	4594
 Valgevene	1183
 Ameerika Ühendriigid	286
KOKKU	140 617

ALLIKAS: Politsei- ja Piirivalveamet

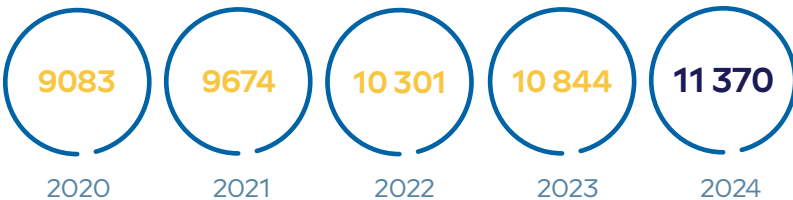
Kehtiva pikaajalise elaniku elamisloaga isikute arv Eestis
(2020-2024)

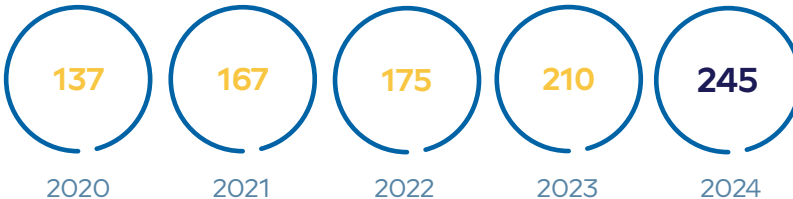
EL-I KODANIKU JA TEMA PERELIIKME ALALINE ELAMISÕIGUS

Euroopa Liidu kodanikul ja tema kolmanda riigi kodanikust perekonna- liikmel, kes on tähtajalise elamisõiguse alusel elanud Eestis püsivalt viis aastat järjest, on õigus taotleda alalist elamisõigust.

Kehtiva alalise elamisõigusega EL-i kodanike arv (2020-2024)

Kehtiva EL-i kodaniku pereliikme alalise elamisõigusega isikute arv (2020-2024)

ALLIKAS: Politsei- ja Piirivalveamet

Kehtiva EL-i kodaniku alalise elamisõigusega isikute arv koda- kondsuste lõikes, top 5 (31.12.2024)

	Läti	2754
	Soome	2684
	Leedu	1445
	Saksamaa	696
	Suurbritannia	669
KOKKU		11 370

ALLIKAS: Politsei- ja Piirivalveamet

Kehtiva EL-i kodaniku pereliikme alalise elamisõigusega isikute arv kodakondsuste lõikes, top 5 (31.12.2024)

	Venemaa	121
	Määratlemata kodakondsus	27
	Ukraina	18
	Valgevene	10
	Ameerika Ühendriigid	9
KOKKU		245

ALLIKAS: Politsei- ja Piirivalveamet

KUHU ASUSID VÄLISMAALASED ELAMA?

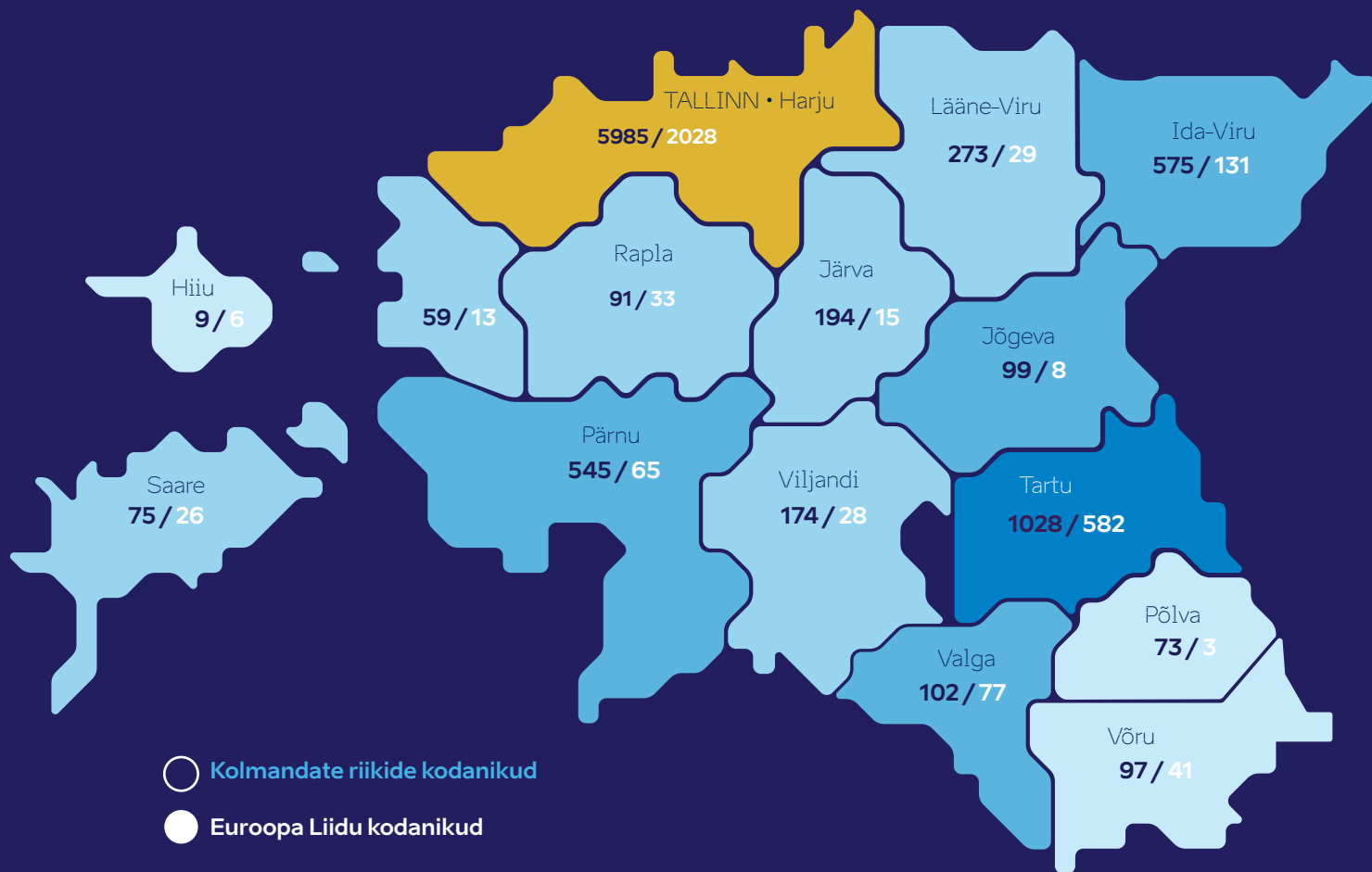
Rahvastikuregistri andmetel on perioodil 2020-2024 nii kolmandate riikide kui ka Euroopa Liidu kodanikud kõige enam elama asunud Harjumaale ja Tartumaale.

Kaardil on välja toodud 2024. aasta esmakordsed Euroopa Liidu ja kolmandate riikide kodanike elukoha registreerimised erinevates Eesti maakondades.

Top 5 linna (2024)	Kolmandate riikide kodanikud	Tallinn	Tartu	Pärnu	Maardu	Kohtla-Järve
		5211	842	452	213	197
	Euroopa Liidu kodanikud	Tallinn	Tartu	Valga	Narva	Pärnu
		1948	563	64	55	46

ALLIKAS: Rahvastikuregister

RAHVUSVAHELINE KAITSE

Rahvusvahelise kaitse taotlemine on üks inimese põhiõigustest. Eesti on võtnud endale rahvusvahelise kohustuse kaitsta neid välismaalasi, kellel pole võimalik oma kodumaal turvaliselt elada. Rahvusvahelise kaitse saaja on välismaalane, keda on tunnustatud pagulasena või täiendava kaitse saajana ning kellele on antud Eesti elamisluba. Ajutise kaitse saaja on välismaalane, kes kuulub EL Nõukogu rakendusaktiga määratud inimeste ringi ning kellele on antud Eesti elamisluba.

Kuni 2022. aasta alguseni püsis rahvusvahelise kaitse taotlejate ja saajate arv Eestis suhteliselt madalana. Järsk tõus toimus pärast Venemaa Föderatsiooni sõjalist agressiooni Ukrainas. Selle tulemusena esitati tavapärase ligi 100 taotluse asemel 2022. aastal ligi 3000 taotlust ning 2023. aastal ligi 4000 taotlust. Rahvusvahelist kaitset anti tavapärase ligi 50 inimese asemel 2023. aastal ligi 4000 inimesele. 2024. aastal esitas taotluse 1328 välismaalast (võrreldes 2023. aastaga langes taotlejate arv 2024. aastal 66%), ning rahvusvaheline kaitse anti 1369 inimesele (kaitse saajate arv langes võrreldes 2023. aastaga 65%).

PAGULASSTAATUS antakse inimesele, kelle puhul 1951. aasta Genfi pagulasseisundi konventsiooni alusel on tuvastatud põhjendatud tagakiusu kartus rassi, usu, rahvuse, ühiskondlikku rühmitusse kuulumise või poliitilise meelsuse alusel.

TÄIENDAV KAITSE antakse välismaalasele, kes ei kvalifitseeru pagulaseks, kuid kelle kodumaale tagasi pöördumine võib talle kaasa tuua tõsise ohu (näiteks surmanuhtlus, piinamine, muu ebainimlik või inimväärlikust alandav kohtlemine ja karistamine, rahvusvaheline või riigisisene relvakonflikt).

AJUTINE KAITSE antakse välismaalasele, kes kuulub Euroopa Komisjoni ettepaneku ja Euroopa Liidu Nõukogu rakendusotsuse alusel ajutise kaitse saaja hulka. Sellist kaitse liiki kasutatakse, kui väga suur hulk inimesi on sunnitud oma päritoluriigist sõja või muu ohtliku olukorra tõttu lahkuma.

Alates 1997. aastast on Eestilt rahvusvahelist kaitset (pagulase staatus + täiendava kaitse staatus, v. a. ajutine kaitse) taotlenud 9572 välismaalast ning rahvusvaheline kaitse on antud 7995 välismaalasele. Rahvusvahelise kaitse saaja perekonnaliikme elamisluba on alates 2010. aastast antud kokku ligi 200 inimesele. Mitmed rahvusvahelise kaitse saajad on aja möödudes kas pöördunud tagasi oma koduriiki või asunud elama teise liikmesriiki, aga on ka neid, kelle Eestis viibimise alus on muutnud.

Rahvusvahelise kaitse taotlejate- ja kaitse saajate arv ning viimaste perekonnaliikmete arv (2020-2024)

	Rahvusvahelise kaitse taotlejad	Rahvusvahelise kaitse saajad	Rahvusvahelise kaitse saaja perekonnaliikme elamisload
2020	46	26	0
2021	76	46	1
2022	2940	2107	32
2023	3980	3918	31
2024	1328	1369	4

283

1045

301

1068

2

2

ALLIKAS: Politsei- ja Piirivalveamet

Rahvusvahelise kaitse taotlejate (v.a. ajutine kaitse) arv kodakondsuste lõikes, top 5 (1997-2024)

	Ukraina	7825
	Venemaa	511
	Gruusia	128
	Valgevene	107
	Afganistan	106

ALLIKAS: Politsei- ja Piirivalveamet

Rahvusvahelise kaitse saajate arv (v.a. ajutine kaitse), sh rändekava alusel, kodakondsuste lõikes, top 5 (1997-2024)

	Ukraina	7311
	Süüria	205
	Venemaa	156
	Afganistan	67
	Iraak	42

ALLIKAS: Politsei- ja Piirivalveamet

RAHVUSVAHELISE KAITSE TAOTLEMINE

Rahvusvahelist kaitset, sh ajutist kaitset saab taotleda kas Eesti piiripunktis või Politsei- ja Piirivalveameti teeninduses. Kõik rahvusvahelise kaitse taotluse menetlused ning otsused on individuaalsed.

RAHVUSVAHELISE KAITSE SAAJA VASTUVÕTMINE

Kaitse saajal on Eesti pikaajalise elanikuga võrdsed õigused ja kohustused. Eesti riik pakub vajaduspõhist abi (majutus, tõlketeenus, töö leidmine, keeleõpe) uue elu alustamisel. Kaitse saajal on õigus perekonna taasühinemisele. Kaitse saajal on kohustus läbida kohanemise- ja keelekoolitus ning täita Eesti seadusi.

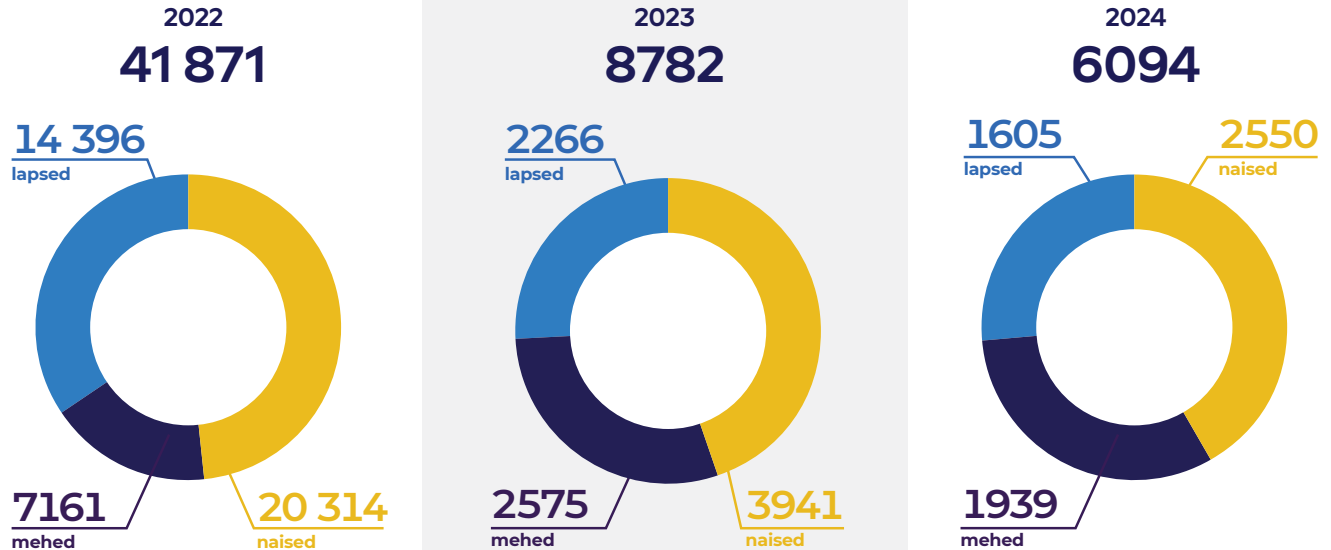
EUROOPA LIIDUS PIKENDATI AJUTISE KAITSE DIREKTIIVI RAKENDAMIST

Tulenevalt 24.02.2022. alanud Venemaa Föderatsiooni sõjalisest agressioonist Ukraina vastu, tegi Euroopa Liidu Nõukogu 04.03.2022 otsuse ajutise kaitse direktiivi rakendamiseks, et kaitsta Ukrainas toimuva sõja tõttu põgenevaid inimesi. Eesti kinnitas Ukraina sõjapõgenikele ajutise kaitse andmise 8. märtsil 2022 Vabariigi Valitsuse korraldusega „Ajutise kaitse kohaldamine“.

25. juunil 2024 võttis Euroopa Liidu Nõukogu vastu otsuse pikendada ajutise kaitse kehtivust kuni 2026. aasta märtsini.

Ukraina sõjapõgenike ajutise kaitse taotlused (2022-2024)

Ukraina sõjapõgenike ajutise kaitse pikendused (2023-2024)

Ajutise kaitse saajate arv Euroopa Liidus + Norras

(31.12.2024 seisuga)

Riik	Ajutise kaitse saajate arv	Ajutise kaitse saajate arv tuhande inimese kohta
EUROOPA LIIT	4 189 980	9.48
Saksamaa	1 125 985	13.92
Poola	986 920	27.08
Tšehhi	387 810	35.65
Hispaania	222 190	4.66
Rumeenia	177 915	9.43
Itaalia	162 295	2.77
Slovakkia	130 790	24.25
Holland	118 870	6.76
Iirimaa	108 880	2.77
Belgia	85 485	7.38
Austria	84 580	9.34
Norra	78 225	14.19

Soome	68 580	12.38
Bulgaaria	68 535	10.70
Portugal	56 695	6.14
Prantsusmaa	56 315	0.85
Leedu	48 050	16.72
Läti	47 675	25.69
Rootsi	45 890	4.40
Taani	36 610	6.19
Ungari	38 725	4.09
EESTI	35 330	25.78
Kreeka	30 305	3.13
Horvaatia	25 765	6.72
Küpros	21 805	22.93
Sloveenia	10 040	4.78
Luksemburg	3 745	5.76
Malta	2 205	3.94

ALLIKAS: Eurostat (26.04.2025 väljavõte)

RIIGIST VÄLJASAATMINE

Välismaalane, kellel ei ole Eestis viibimiseks seaduslikku alust, on kohustatud riigist lahkuma. Seadusliku aluseta riigis viibijale tehakse ettekirjutus riigist lahkumiseks ehk lahkumisettekirjutus, mis tuleb isikul täita lühima võimaliku aja jooksul. Lahkumisettekirjutusega tehakse isikule lahkumiskohustus kas vabatahtliku täitmise tähtajaga (ajavahemikus 7 kuni 30 päeva) või lahkumiskohustus sundtäidetakse läbi isiku kinnipidamise ja Eestist väljasaatmise. Vabatahtlikku riigist lahkumist eelistatakse sundväljasaatmisele. Nii moodustas 2024. aastal vabatahtliku lahkumisettekirjutuse täitmine 92% kogu lahkumisettekirjutuste arvust, mis on 2% madalam, kui aasta varem. Lahkumiset-

kirjutusi vormistati 2024. aastal enim Venemaa Föderatsiooni, Moldova ja Usbekistani kodanikele.

Isikul, kes lahkub riigist täites lahkumiskohustust vabatahtlikult, on võimalik saada tagasipöördumise- ja reintegratsiooni toetust läbi VARRE projekti, mida viib ellu viib ellu Rahvusvahelise Migratsiooniorganisatsiooni (IOM) Eesti esindus. VARRE projektiga alustati Eestis 2010. aastal ning selle toel on oma kodumaale naasnud üle 700 inimese. 2024. aastal naasis koduriiki VARRE toetuse toel enim Gruusia, Venemaa ja Usbekistani kodanikke.

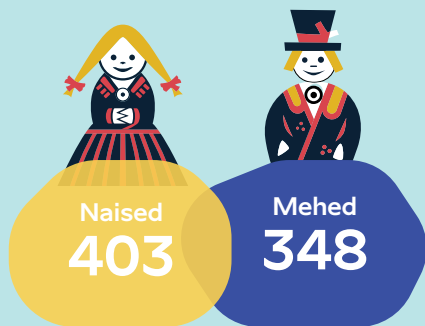
Isikute riigist lahkumine lahkumisettekirjutuse alusel ning vabatahtlik tagasipöördumine oma koduriiki või teise vastu võtvasse riiki, mida toetati VARRE projektist, (2020-2024)

	Sundtäidetava ettekirjutuse alusel riigist lahkunud isikute arv	Vabatahtliku lahkumise tähtajaga ettekirjutuse alusel riigist lahkunud isikute arv	VARRE projekti toetusel vabatahtlikult riigist lahkunud isikute arv
2020	108	989	128
2021	104	1089	40
2022	111	971	41
2023	170	861	91
2024	142	633	34

ALLIKAS: Politsei- ja Piirivalveamet

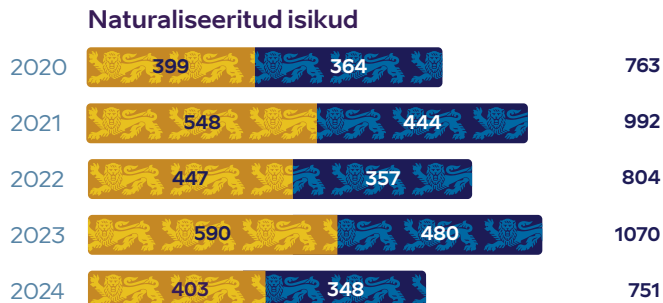
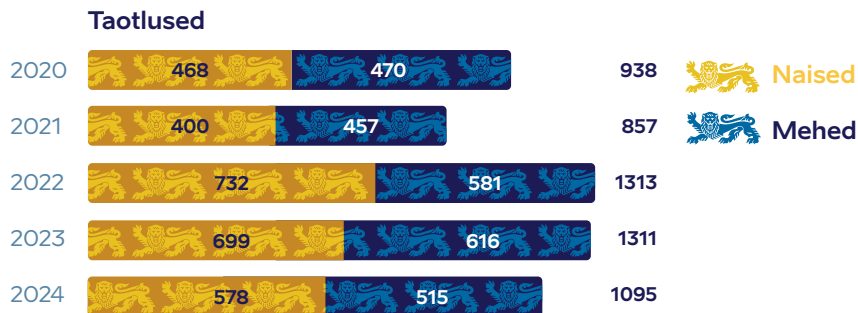
KELLEST SAID EESTI KODANIKUD?

Võrreldes 2023. aastaga vähenes 2024. aastal Eesti kodakondsuse naturalisatsiooni⁵ korras saajate arv 30%.

⁵ Naturalisatsioon on mittesünnijärgne kodakondsuse omandamine, kodakondsuse seaduses sätestatud tingimustel.

Kodakondsuse taotlemine ja saamine (2020-2024)

ALLIKAS: Politsei- ja Piirivalveamet

KUIDAS SAADA EESTI KODAKONDSUST?

Eesti kodakondsuse omandamine, saamine ja taastamine:

- Eesti kodakondsuse **omandab sünniga** laps, kelle sündimise ajal vähemalt üks tema vanematest on Eesti kodanik.
- Eesti kodakondsus saadakse **naturalisatsiooni korras**.
- Eesti kodakondsus **taastatakse** isikule, kes on kaotanud Eesti kodakondsuse alaealisena.
- Alates 2016. aastast antakse Eesti kodakondsus **Eestis sündinud lapsele automaatselt naturalisatsiooni korras** tema sünni hetkest alates, kui tema vanemad ei ole ühegi riigi kodanikud ja on lapse sünni hetkeks elanud Eestis seaduslikult vähemalt viis aastat.

Naturalisatsiooni korras kodakondsuse saanud isikute eelmise kodakondsuste top 5 (2024)

● Määratlemata kodakondsus	409
● Venemaa	200
● Pakistan	21
● Ukraina	20
● Valgevene	20

ALLIKAS: Politsei- ja Piirivalveamet

E-RESIDENDID

Eesti oli esimene riik maailmas, mis alustas e-residentsuse ehk digitaalse identiteedi teenuse pakkumisega välisriikide kodanikele. Täna on sarnaseid programme Eesti eeskujul loonud ja loomas ka mitmed teised riigid maailmas.

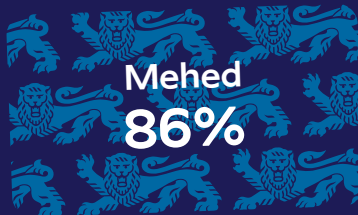
Alates 2014. aasta detsembrist saavad mitte-residendid taotleda Eesti e-residendi staatust koos e-residendi digi-ID kaardiga, mis on riiklikult tagatud turvaline digitaalne isikutuvastuse võimalus ning annab välismaalasele võimaluse kasutada Eesti e-riigi teenuseid vajaduspõhiselt ja asukohast sõltumata. Samas ei ole e-residendi digi-ID füüsiline isikut tõendav või reisidokument (sellel ei ole fotot), samuti ei anna see kodakondsust, maksuresidentsust, elamisluba ega ka Eestisse või Euroopa Liitu sisenemise luba.

Eesti e-residendid kasutavad oma digitaalset dokumenti lisaks Eestis ettevõtte asutamisele, selle juhtimiseks, e-panganduse tehinguteks, rahvusvahelisteks makseteenusteks, tuludeklaratsiooni elektrooniliseks täitmiseks ning dokumentide ja lepingute digiallkirjastamiseks.

ALLIKAS: Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus

E-residentide koguarv on 31. 12. 2024 seisuga

120 383

Top 5 kodakondsused

(seisuga 31.12.2024)

Ukraina

Saksamaa

Hispaania

Soome

Venemaa

ALLIKAS: Politsei- ja Piirivalveamet

E-residendi digi-ID väljastamise otsused ja top 5 kodakondsused

(2020-2024)

12 955
2020

 Venemaa

 Saksamaa

 Hiina

 Ukraina

 Hispaania

14 549
2024

 Hispaania

 Ukraina

 Saksamaa

 Türgi

 Prantsusmaa

13 977
2021

 Venemaa

 Saksamaa

 Hispaania

 Ukraina

 Hiina

10 744
2022

 Hispaania

 Ukraina

 Saksamaa

 Türgi

 Prantsusmaa

14 309
2023

 Hispaania

 Ukraina

 Saksamaa

 Soome

 Türgi

UUSSISSE RÄNDAJATE KOHANEMISE TOETAMINE

Kohanemisprogramm „Settle in Estonia“ on Eesti riigi pakutav koolitusprogramm, mis aitab Eestisse saabunud välismaalastel kergemini sisse elada ja siinse eluga kohaneda. Erinevate koolituste käigus antakse ülevaade Eesti riigi ja ühiskonna toimimisest ning igapäevasest elukorraldusest.

Alates kohanemisprogrammi käivitamisest 2015. aastal on selle peamiseks sihtrühmaks olnud tavarände korras Eestisse jõudnud välismaalased, kellel on tähtajaline elamisluba või elamisõigus. Nad saavad kohanemisprogrammis osaleda kuni 5 aasta jooksul Eestisse saabumise hetkest ning see on neile vabatahtlik. Neile pakutav programm koosneb 6 teemamoodulist (baas-, töö-, ettevõtlus-, pere-, õppimis- ja teadusmoodul) ja eesti keele kursustest A1, A2 ja B1 tasemetel. Tavarände kohanemisprogrammi käivitamisest alates kuni 2024. aasta lõpuni oli koolitusel osaletud 19 502 korral.

Kokku osaleti 2024. aastal kohanemisprogrammis koolitustel 1 278 korral (üks inimene võis osaleda ka mitmes kohanemisprogrammi moodulis), toimus 74 erinevat kohanemisprogrammi koolitust, neist ca 80% olid online koolitused. Suur osa programmis osalejaid olid Eestisse jõudnud koos pereliikmega või siia tööle asudes. Sarna-

selt varasematele aastatele oli ka 2024. aastal enim Ukrainast, Venemaalt, Nigeeriast ja Türgist pärit osalejaid.

Kohanemisprogrammi teine sihtrühm on rahvusvahelise kaitse saajad (pagulased või täiendava kaitse saajad). Kohanemisprogramm on rahvusvahelise kaitse saajale kohustuslik, see koosneb 4-päevasest rahvusvahelise kaitse moodulist, mis pakub põhiinfot Eesti riigi toimimisest ning Eesti ühiskonna ja kultuuri kohta, lisaks eesti keele õpe A1, A2 ja B1 tasemel. Ukraina sõjapõgenikele töötati välja 1-päevane lühimoodul, mis ühtlustas rahvusvahelise kaitse ja ajutise kaitse saajate kohanemisprogrammi baasmooduli. Aasta jooksul läbis kohustusliku 4-päevase koolituse 27 ja lühimooduli 548 inimest.

Täiskasvanud ajutise kaitse saajatel on kohustus läbida kohanemisprogramm, mis koosneb ühepäevasest kohanemiskoolitusest ja A1 tasemel eesti keele kursusest. Alates 2024. aastast pakutakse ajutise kaitse saajatele eesti keele õpet A2 ja B1 tasemetel, kuid see ei ole neile kohustuslik. 2022. aasta juulist 2024. aasta detsembrini läbis ajutise kaitse saajatele mõeldud kohanemiskoolituse 26 354 inimest.

Kultuuriministeeriumi vastutusalas olev kohanemisprogramm *Settle in Estonia* viiakse ellu Euroopa Liidu Euroopa Sotsiaalfondi (ESF), Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi (AMIF) ja riigieelarveliste vahendite toel.

Settle in Estonia programme

Helping you
adjust to life
in Estonia

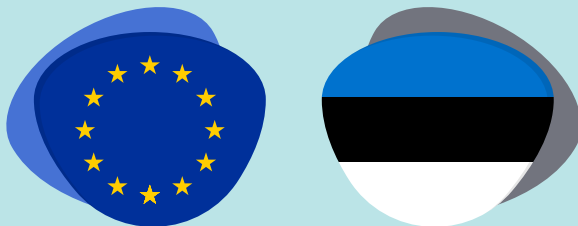

settle
estonia

Kohanemisprogrammis osalejad 2020–2024, tavaränne ja rahvusvahelise kaitse saajad (v.a. ajutise kaitse saajad)

 Venemaa	 Venemaa	 Venemaa	 Ukraina	 Ukraina
 Ukraina	 Ukraina	 Ukraina	 Venemaa	 Venemaa
 Nigeeria	 Nigeeria	 Valgevene	 Nigeeria	 Nigeeria
 India	 India	 Nigeeria	 Valgevene	 Türgi
 Valgevene	 Iraan	 Türgi	 India	 Valgevene
2020 1950	2021 2005	2022 2262	2023 4788	2024 3343

ALLIKAS: Kultuuriministeerium

UKRAINLASED EESTIS, 2024. AASTA ÜLEVAADE

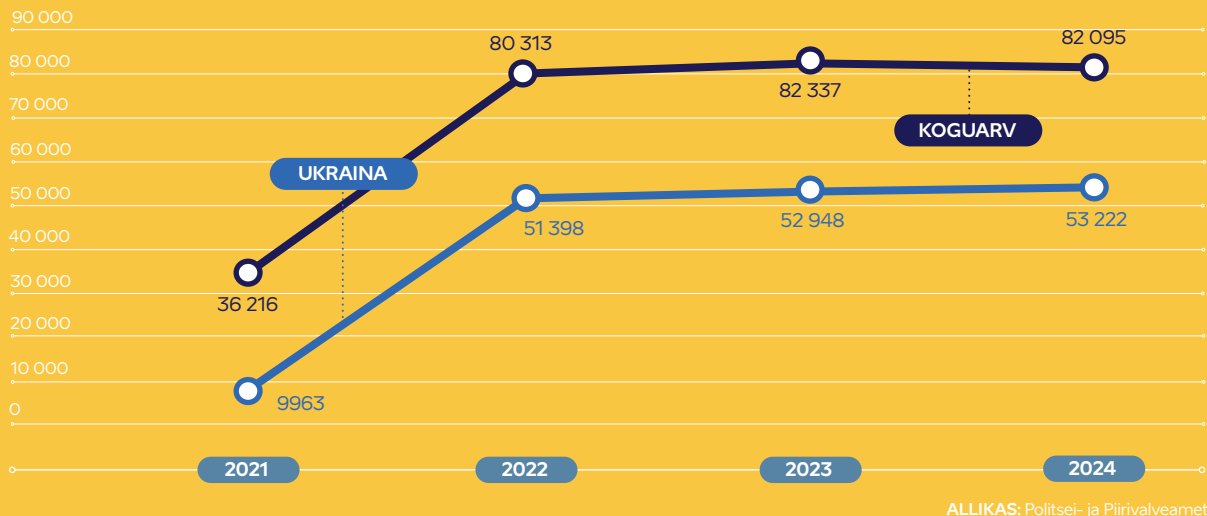
Statistikaameti andmetel elas 1. jaanuari 2025. aasta seisuga Eestis 63 792 Ukraina kodanikku, mis on 7% vähem kui 2024. aasta alguses, moodustades 5% kogu Eesti rahvastikust.

Eestis on Ukraina kodanike tähtajaliste elamislubade arv aasta-aastalt kasvanud. Kui 2018. aastal moodustasid kehtivate tähtajaliste elamislubade arvust Ukraina kodanike elamisload 6%, siis seoses Venemaa sõjalise agressiooniga Ukrainas ning Euroopa Liidu Nõukogu otsusega kohaldada Ukraina sõjapõgenike suhtes ajutist kaitset, on Ukraina kodanike osakaal alates 2022. aastast oluliselt kasvanud. 2024. aastal moodustasid Ukraina kodanike elamisload tähtajaliste elamislubade koguarvust 65%.

Kehtiva tähtajalise elamisloaga Ukraina kodanike arv ja koguarv

(kõik elamisloa alused kokku st välismaalaste seaduse ja välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse alusel, sh elamisloa pikendamised) (2021-2024)

Ukraina kodanike tähtajaliste elamislubade arv kasvas hüppeliselt 2022. aastal, seoses Ukraina sõjapõgenike Eestisse saabumisega.

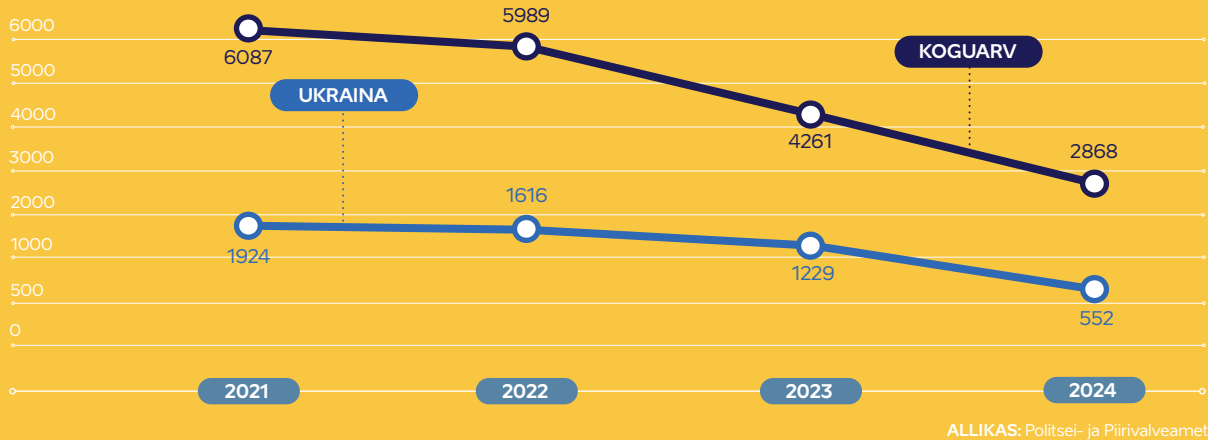
Kehtivatest pikaajalistest elamislubadest moodustavad Ukraina kodanike elamisload ligi 3%, see arv on viimastel aastatel püsinud stabiilsena.

Kehtiva pikaajalise elamisloaga Ukraina kodanike arv ja koguarv (2021-2024)

	2021	2022	2023	2024
Ukraina	4249	4355	4472	4594
Koguarv	150 943	147 345	143 827	140 617

ALLIKAS: Politsei- ja Piirivalveamet

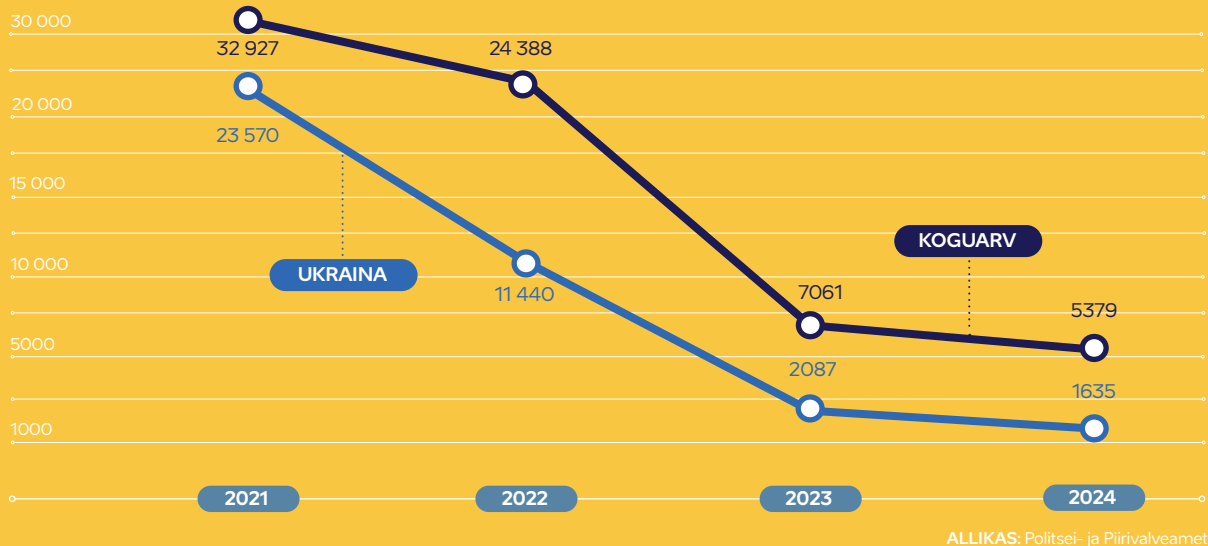
Esmakordsed tähtajalised elamisload, v.a ajutise kaitse alusel ja koguarv (2021-2024)

Esmakordsed tähtajalised elamisload, v.a ajutise kaitse alusel, on Ukraina kodanikele väljastatud peamiselt töö- ja pererände alusel.

2024. aastal väljastati Ukraina kodanikele 19% kõikidest esmakordsetest tähtajalistest elamislubadest.

Ukraina kodanike lühiajalise töötamise registreerimised ja koguarv (2021-2024)

Ukraina kodanike lühiajaliste töötamiste registreerimiste arv on viimastel aastatel olnud langustrendis. Selle peamiseks põhjuseks on Venemaa sõda Ukrainas. 2024. aastal moodustasid Ukraina kodanikud lühiajaliste töötajate koguarvust 30%.

RAHVUSVAHELINE KAITSE JA AJUTINE KAITSE

Ukrainlased, kellele on antud Eestis elamisluba kaitsevajaduse alusel ja Eestis kaitse saajate arv kokku (v.a pikendamised) (1997-2024)

KAITSEVAJADUS

Pagulase staatus Ukraina kodanikule	7	Pagulase staatus kokku	506
Täiendava kaitse staatus Ukraina kodanikule	7304	Täiendava kaitse staatus kokku	7489
		Ajutise kaitse staatus	56 747

ALLIKAS: Politsei- ja Piirivalveamet

■ Ukraina kodanikud ■ Kokku

Ajutist kaitset saavad taotleda need Ukraina kodanikud ja nende pereliikmed, kes elasid kuni 24. veebruarini Ukrainas ja lahkusid Ukrainast sõjalise konflikti tõttu alates 24. veebruarist. Samuti mõne teise kodakondsusega inimesed, kellel oli Ukrainas rahvusvaheline kaitse ja nende pereliikmed, kes elasid kuni 24. veebruarini Ukrainas ja lahkusid Ukrainast sõjalise konflikti tõttu alates 24. veebruarist.

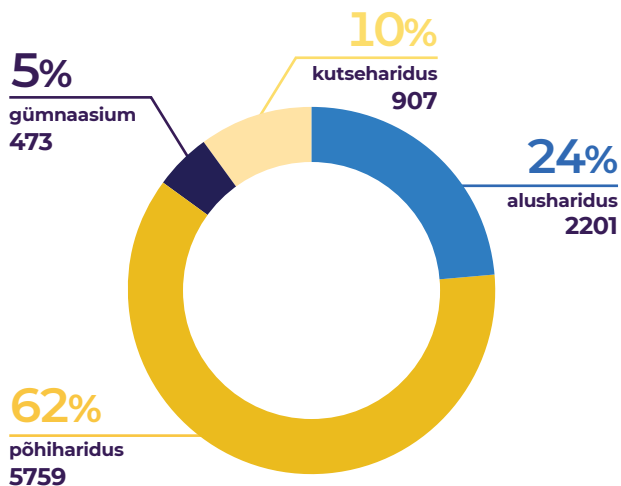
Ajutine kaitse ei laiene Ukraina kodanikele ja nende pereliikmetele, kes elasid või viibisid Eestis enne 24.02.2022.

Neile kehtib muu seaduslik alus, mis võimaldab neil ajutiselt Eestis viibida, isegi kui muud viibimisalused (nt viisavabadus või viisa) on lõppenud.

UKRAINA SÕJAPÕGENIKE HARIDUSTEE JÄTKAMINE

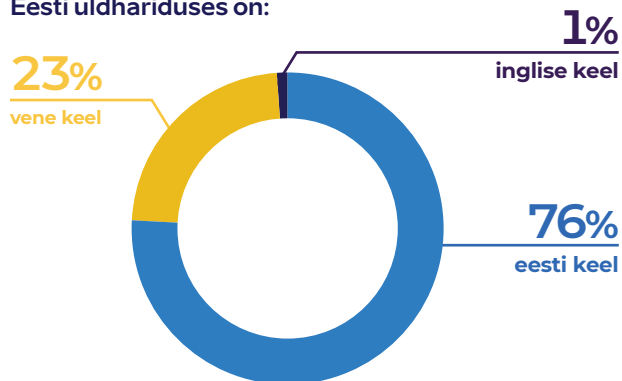
EHIS andmetel on Eestis õppimas 9298 sõja-
põgenikku (19.03.2025 seisuga), neist*:

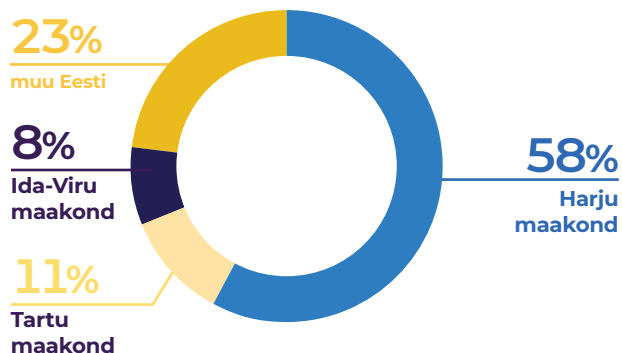
* Haridusliikide summa on suurem kui õppijate koguarv, sest väike osa õppureid õpib samaaegselt nii üldhariduses kui kutsehariduses.

ALLIKAS: EHIS

Ukraina õpilaste õppekeel
Eesti üldhariduses on:

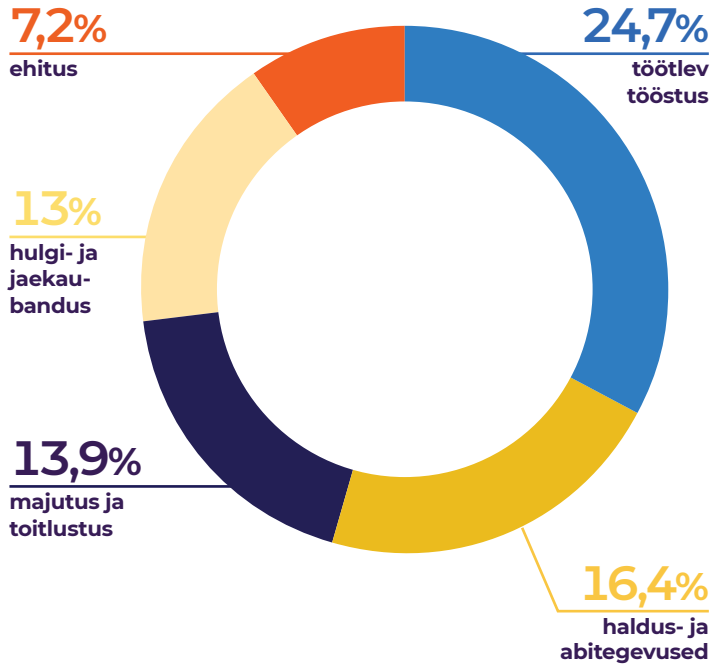

Üldhariduses õppivate Ukraina õpilaste
õppeasutuse asukohad maakondade järgi:

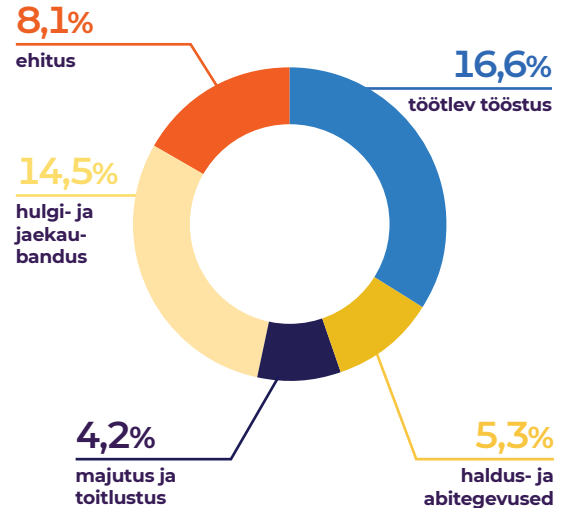
AJUTISE KAITSE SAAJATE TÖÖHÕIVE

Peamiselt on ajutise kaitse saajad asunud tööle järgmistesse valdkondadesse:

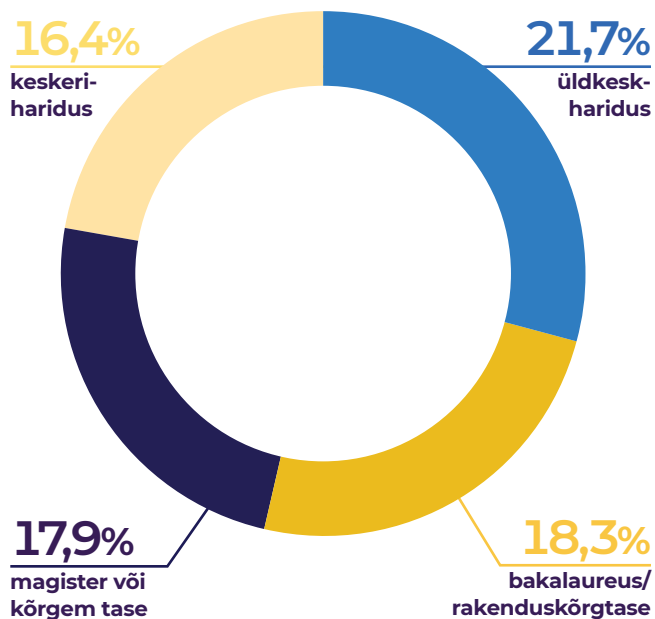
Statistikaameti andmetel 31.12.2024 seisuga on tööga hõivatud **10 616** ajutise kaitse saajat (vanuses 20–64-aastased). Töötuna on ennast arvele võtnud **2356** ajutise kaitse saajat.

Võrdlus kogu tööturuga:

ALLIKAS: Statistikaamet

TÖÖTAVATE AJUTISE KAITSE SAAJATE PEAMINE HARIDUSTASE

Võrdlus kogu tööturuga:

